Dosarul nr. 2a-1247/2022 Prima instanță, jud. Constantin Roșca
(2-19119440-02-2a-14032022)

DECIZIE

11 aprilie 2023 mun. Chișinău
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Iurie Cotruță
Judecătorii Ion Țurcan şi Angela Braga
Grefier Diana Vascan

Examinînd în ședința de judecată cererea de apel declarată de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 octombrie 2021, emisă în cauza civilă nr. 2-13204/19 la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** și ***** privind încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul - raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 15 iulie 2019, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** (succesori în drepturi ***** și *****), ”UCFESCIV Grup” SRL privind repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat la 17 august 2012, între „ProCredit Bank” SA, având calitate de creditor și „UCFESCIV GRUP” SRL având calitate de debitor, au purces la semnarea contractului de credit. În urma semnării contractului de creditare, „UCFESCIV GRUP” SRL a beneficiat dc mijloace financiare în mărime de 60 000 euro.

În vederea executării corespunzătoare a obligațiilor contractuale, și evitarea pe viilor a unor circumstanțe privind neonorarea obligațiunilor conform actului juridic, părțile au convenit la semnarea contractului de fidejusiune. În calitate de fidejusor au participat *****, ***** și *****.

Menționează reclamantul că după beneficierea de creditul contractat, „UCFESCIV GRUP” SRL a achitat obligațiile sale contractuale parțial, iar, ulterior, din motive necunoscute a încetat rambursarea creditului.

Creditorul BC „ProCredit Bank” SA, a înaintat o acțiune civilă în temeiul căreia, fidejusorii au fost atrași în proces.

La data de 23 martie 2016, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a dispus încasarea în mod solidar de la „UCFESCIV GRUP” SRL, *****, ***** și *****, a sumei de 39661,97 euro cu titlu de datorie, a sumei de 26947,87 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Potrivit procedurii, hotărârea a fost dispusă spre executare silită, fiind aplicate măsurile asiguratorii în temeiul procedurii de executare. Având în vedere că reclamantul dispune de bunuri imobile, asupra cărora s-a aplicat sechestru, s-a văzut impus de a achita datoriile în locul tuturor fidejusorilor, care au garantat executarea obligațiilor asumate de către „UCFESCIV GRUP” SRL, la momentul semnării contractului de credit.

Astfel, a fost achitat de către reclamant pe contul executorului judecătoresc suma de 3000 euro, conform cursului BNM, ce constituia echivalentul în lei moldovenești 59 812,20 lei, precum și taxele de executare în mărime de 13313,94 lei.

Achitările efectuate, prin prisma art.1648 alin. (1) Cod civil, (1) fidejusorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejusorul a executat obligația rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejusorul se subrogă, în aceeași măsura, în drepturile creditorului față de debitor. Dreptul la restituire în regres și drepturile dobândite prin subrogare există în paralel.

În vederea soluționării cauzei pe cale amiabilă în adresa pârâților a fost expediată o notificare, prin care, s-a solicitat onorarea obligațiilor contractuale prin rambursarea sumei achitate de reclamant. Însă pârâții nu au reacționat la solicitare, ignorând cerințele reclamantului.

La 29 ianuarie 2020, ***** a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la ***** și ***** (succesor în drepturi al defunctului *****), ”UCFESCIV Grup” SRL a datoriei în sumă de 86 760,07 lei, a sumei de 17 571,80 lei cu titlu de cheltuieli de executare, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, în sumă de 2 400 lei cu titlu de taxă de stat și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 000 lei.

La 18 mai 2020, ***** a formulat o altă cerere de concretizare, solicitând încasarea în mod solidar, din contul lui ***** și ***** (succesor în drepturi al defunctului *****), ”UCFESCIV Grup” SRL a datoriei în sumă de 3 000 euro, echivalentul la momentul achitării sumei în procedura de executare de 59 812,20 lei, a sumei de 26 947,87 lei achitată suplimentar în cadrul procedurii de executare, în total – suma de 86 760,07 lei, cheltuieli de executare în sumă de 13 131,94 lei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 400 lei cu titlu de taxă de stat și în sumă de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 13 septembrie 2021, reclamantul ***** și-a concretizat pretențiile, solicitând, încasarea în mod solidar de la ***** și ***** (succesor în drepturi al

defunctului *****), ”UCFESCIV Grup” SRL a datoriei în sumă de 3 000 euro, echivalentul la momentul achitării sumei în procedura de executare de 59 812,20 lei, a sumei de 31 387 lei achitată suplimentar în cadrul procedurii de executare, în total – suma de 91 199,20 lei, cheltuieli de executare în sumă de 13 131,94 lei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei și compensarea 2 cheltuielilor de judecată în sumă de 3 400 lei cu titlu de taxă de stat și în sumă de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** și ***** (succesor în drepturi *****), ”UCFESCIV Grup” SRL privind repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui ***** și ***** în beneficiul lui ***** a sumei de 91 199,20 lei cu titlu de prejudiciu material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea, suma de 13 131,94 lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu fidejusiunea, suma de 3 129,93 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, a declarat apel la data de 21 februarie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral. Totodată, apelanta a solicitat repunerea cererii de apel în termen.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2022 s-a admis cererea depusă de către avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, privind repunerea în termen a cererii de apel. S-a repus în termen cererea de apel declarată de către avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** (succesori în drepturi ***** și *****), ”UCFESCIV Grup” SRL privind repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a ridicat de la examinare, în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** (succesori în drepturi ***** și *****), ”UCFESCIV Grup” SRL privind repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și se remite în instanța de fond – Judecătoria Chișinău (sediul Centru), pentru redactarea hotărârii integrale.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău, emisă la 31 ianuarie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel, declarată de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021, oferind apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel

Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 2347,50 lei (două mii trei sute patruzeci și șapte lei 50 bani).

La 28 februarie 2023, avocatul avocatul Saftiuc Tudor, în interesele ***** a depus cererea de apel motivată, în care a invocat că La data de 27 octombrie 2021, Judecătoria Chişinău sediul Centru, examinând în şedinţă de judecată publică în procedura contencioasă cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva ***** şi ***** cu privire la repararea prejudiciului material şi moral, a admis parţial acţiunea şi a dispus încvasarea în mod solidar din contul lui ***** şi ***** în beneficiul lui ***** suma de 91199 (nouăzeci şi unu mii una sută nouăzeci şi nouă) lei şi 20 bani cu titlu de prejudiciu material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea, suma de 13131 (treisprezece mii una sută treizeci şi unu) lei şi 94 bani cu titlu de prejudiciu material sub forma cheltuielilor suportate în legătură cu fidejusiunea, precum şi suma de 3129 (trei mii una sută douăzeci şi nouă) lei şi 93 bani cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, precum şi suma de 4000 (patru mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma asistenţei juridice, Hotărâre ce poate fi contestată la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Menționează că ***** a aflat despre existența sus numitului litigiu la data de 31.01.2022 de la executorul judecătoresc Ganţa-Cupcea Natalia la care se află spre executare Titlu executoriu emis în temeiul Hotărîrii sus menţionate, făcând cunoștință cu materialele dosarului la data de 10.02.2022.

Nefiind de acord cu Hotărârea în cauză, ***** a depus apel nemotivat.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 31.01.2023, dosar nr. 2a-1247/2022, expediată în adresa avocatului Saftiuc Tudor şi recepţionată de către acesta la data de 13.02.2023, nu s-a dat curs cererii de apel acordîndu-se un termen de 15 zile pentru prezentarea apelului motiva şi confirmării achitării taxei de stat, neajunsuri care au fost înlăturate la timp de către apelantă.

Cu Hotărîrea contestată Apelanta nu este de acord din cel mai simplu motiv: Ea nu este moştenitor al defunctului *****.

La data ***** ***** şi ***** au divorţat, iar la data de ***** ***** a decedat, moştenitor fiin recunoscută fiica acestuia - *****.

Astfel, este evident faptul că acţiunea a fost înaintată împotriva pîrîtului necorespunzător.

Solicită respingerea acțiunii civile înaintate de ***** împotriva lui ***** cu privire la repararea prejudiciului material.

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului Aurica Cotic, avocatul Saftiuc Tudor a pledat pentru admiterea cererii de apel pe care a declarat-o, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 octombrie 2021, cu emiterea unei noi soluții de respingere a acțiuni înaintate către *****.

În ședința instanței de apel reprezentantul intimatului *****, avocatul Russu Vitalie, a pledat pentru respingerea cererii de apel declarată de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele ***** cu menținerea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 22 iunie 2022.

Intimații *****, *****, ”UCFESCIV Grup” SRL, deși au fost citați despre data și ora judecării cauzei în ordine de apel, în ședința de judecată nu s-au prezentat, în legătură cu ce, în temeiul art. 379 alin. (2) CPC, coroborat cu art. 102 alin. (4^1) CPC, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces neprezenți.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând concluziile expuse în hotărârea supusă apelului în coroborare cu argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează că este întemeiat apelul declarat de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, motiv din care urmează a fi admis, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 octombrie 2021, emițând o nouă hotărâre, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin.(1) lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Înaintând prezenta acțiune împotriva lui ***** și *****, în baza circumstanțelor expuse, ***** a solicitat încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat în privința temeinicei acțiunii, dispunând admiterea parțială și încasarea din contul lui ***** și ***** în beneficiul lui ***** a sumei de 91 199,20 lei cu titlu de prejudiciu material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea, suma de 13 131,94 lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu fidejusiunea, suma de 3 129,93 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a-și întemeia soluția, instanța de fond a reținut că la data de 17 august 2012, între BC „ProCredit Bank" SA și „UCFESCIV GRUP" SRL, a fost încheiat contractul ***** de credit bancar în mărime de 60000 euro, (f.d.12-13).

Totodată au fost întocmite contractele de fidejusiune, în vederea garantării executării obligațiilor aferente contractului de credit ***** din 17 august 2012, cu *****, ***** și *****, (f.d.13-15).

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 martie 2016, s-a dispus încasarea în mod solidar de la fidejusorii *****, ***** și ***** în beneficiul BC „ProCredit Bank" SA, a sumei de 39661,97 euro și suma de 26947,87 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, (f.d.16-27).

Potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.87601214 din 07 mai 2019, ***** a achitat în beneficiul BC „ProCredit Bank" SA suma de 59812,20 lei în temeiul contractului de credit ***** din 17 august 2012, (f.d.28).

De asemenea, potrivit chitanței la dispoziția de încasare nr.716 din 08 mai 2019, de către ***** a fost achitat în cadrul procedurii de executare nr.176-3549/19 suma totală de 13131,94 lei cu titlu de cheltuieli de executare, (f.d.29).

La 20 septembrie 2019, reclamantul *****, a achitat în contul executorului judecătoresc Stoian Grigore, suma de 31387 lei cu titlu de sumă aferentă documentului executoriu, conform chitanței la dispoziția de încasare nr.176-3346/19, (f.d.72).

S-a stabilit că reclamantul a solicitat pe cale extrajudiciară soluționarea amiabilă a litigiului, însă, potrivit avizelor de recepție, somațiile au fost returnate cu titlu nereclamat, (f.d.108-112).

Conform art. 1146 Cod civil, prin contractul de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului. Prin fidejusiune se poate garanta şi o obligaţie viitoare sau afectată de modalităţi.

Potrivit prevederilor art. 1153 Cod civil, fidejusorul răspunde în toate cazurile doar pînă la suma maximă menţionată în contractul de fidejusiune. Pînă la suma maximă menţionată în contractul de fidejusiune, fidejusorul răspunde, în absenţa unei clauze contrare, pentru: a) totalul, din momentul respectiv, al datoriei principale, în special atunci cînd datoria principală a fost modificată datorită

vinovăţiei ori întîrzierii debitorului principal, însă în situaţia unei penalităţi contractuale sau a unei despăgubiri globale prevăzute pentru cazul încetării contractului, doar atunci cînd s-a convenit expres în acest sens; b) cheltuielile de reziliere a contractului şi de urmărire în justiţie dacă trebuie suportate de debitorul principal în măsura în care fidejusorului i s-a dat la timp posibilitatea de a le evita prin satisfacerea cerinţelor creditorului. c) dobînzile datorate de debitorul principal dacă s-a convenit în mod expres asupra acestui lucru.

În temeiul prevederilor art. 1154 Cod civil, în cazul în care mai mulţi fidejusori au prestat fidejusiune pentru acelaşi debitor şi pentru aceeaşi obligaţie, fidejusorul care a executat obligaţia are drept de regres contra celorlalţi fidejusori pentru partea fiecăruia din ei.

În cazul insolvabilităţii unuia din fidejusori, partea acestuia se repartizează proporţional între ceilalţi fidejusori.

Conform dispoziției de la art. 1156 alin. (1) Cod civil, în cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sînt obligaţi solidar în faţa creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

În conformitate cu prevederile art. 530 și 544 Cod civil, dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestație în așa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legaţi solidar.

Debitorul solidar care a executat obligaţia are dreptul să intenteze o acţiune de regres împotriva celorlalţi debitori solidari pentru părţile acestora din obligaţie. În cazul imposibilităţii stabilirii întinderii obligaţiei debitorilor solidari, aceştia sînt obligaţi unii faţă de alţii la părţi egale.

Potrivit suportului probatoriu se atestă că ***** a achitat în contul creditorului suma totală de 91199,20 lei, în temeiul hotărârii irevocabile a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 martie 2016 respectiv s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** (succesori în drepturi ***** și *****), ”UCFESCIV Grup” SRL prin care a solicitat încasarea prejudiciului material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea.

Instanța de fond prin hotărârea din 27 octombrie 2021 a dispus încasarea din contul lui ***** și ***** în beneficiul lui ***** a sumei de 91 199,20 lei cu titlu de prejudiciu material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea, suma de 13 131,94 lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu fidejusiunea, suma de 3 129,93 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Colegiul concluzionează că instanța de fond neîntemeiat a reținut că ***** are calitatea de succesor în drepturi a fidejusorului *****, și a dispus încasarea în

mod solidar de la pârâții ***** și ***** în folosul reclamantului *****, a sumei de 91199,20 lei cu titlu de prejudiciu material sub forma datoriei contractuale stinse în legătură cu fidejusiunea.

Potrivit materialelor cauzei se atestă că ***** a desfăcut căsătoria cu ***** la 13 aprilie 2017, iar potrivit certificatului de moștenitor legal din 16 februarie 2018, se atestă că moștenitoare a averii lui ***** este fiica *****, respectiv ***** este pârât necorespunzător pe litigiul dat.

Reieșind din aceste considerente, Colegiul consideră că este neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** privind încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și urmează a fi respinsă.

Din considerentele menționate, statuând faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează despre necesitatea admiterii apelului declarat de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art.385,389-390 din CPC, Colegiul civil

D e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de avocatul Saftiuc Tudor, în interesele *****.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 octombrie 2021, emisă în cauza civilă nr. 2-13204/19, în partea pretențiilor admise în privința lui *****, emițînd în această parte o nouă hotărîre după cum urmează:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** privind încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În rest hotărîrea se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul Iurie Cotruță

Judecătorii Ion Țurcan

Angela Braga